

Miljödepartementet

Naturvårdsverket
106 48 STOCKHOLM

Uppdrag att utvärdera effekterna av bekämpning av översvämningsmyggor

Regeringens beslut

Naturvårdsverket ska i samråd med Länsstyrelsen i Gävleborgs län och efter samråd med Socialstyrelsen, Statens jordbruksverk, Statens veterinärmedicinska anstalt, Skogsstyrelsen, Havs- och vattenmyndigheten och Kemikalieinspektionen, utvärdera effekterna av bekämpning av översvämningsmyggor med det biologiska bekämpningsmedlet VectoBac G. Uppdraget innebär att utvärdera bekämpningens såväl kortsiktiga som långsiktiga effekter på:

- målorganismer
- biologisk mångfald, inklusive skyddade naturtyper och arter,
- lokalbefolkning,
- husdjur och boskap,
- friluftsliv, och
- turism.

Naturvårdsverket ska även utreda risken för och följer dels av att målorganismerna blir resistenta mot bekämpningsmedlet, dels av att bekämpningen leder till övergödning. Myndigheten ska vidare utreda eventuella kumulativa effekter av att bekämpning upprepas under flera år.

Som ett led i uppdragets genomförande ska Naturvårdsverket tillsätta och samråda med en referensgrupp bestående av företrädare för ArtDatabanken, berörda länsstyrelser och kommuner samt vid behov andra berörda aktörer.

Naturvårdsverket ska beakta för uppdraget relevanta delar av Naturvårdsverkets rapport *Mygg och Bti i nedre Dalälven – Utvärdering av ett vetenskapligt uppföljningsprogram* (rapport 6305, oktober 2009). Även relevanta internationella erfarenheter ska beaktas.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 1 november 2015. En delredovisning ska lämnas senast den 1 mars 2014. Delredovisningen ska innehålla en sammanställning av kunskap på området.

Bakgrund

I nedre Dalälvsområdet har det sedan 2002 genomförts bekämpningsinsatser på grund av problem med massförekomst av översvämningsmyggor. Bekämpningen har skett med bekämpningsmedlet VectoBac G innehållande bakterien BTI. Kemikalieinspektionen godkände 2010 medlet för bekämpning av larver från översvämningsmyggor. Godkännandet är förenat med omfattande användningsvillkor.

Spridning av bekämpningsmedlet VectoBac G kan kräva vissa tillstånd och dispenser. För att få sprida medlet från helikopter krävs dispens av Naturvårdsverket i enlighet med 14 kap. miljöbalken. För bekämpning som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område krävs tillstånd av länsstyrelsen eller Naturvårdsverket, och i vissa fall även tillåtelse från regeringen, enligt 7 kap. miljöbalken. Frågan om s.k. Natura 2000-tillstånd prövas normalt av länsstyrelsen, men om medlet ska spridas från helikopter prövas frågan av Naturvårdsverket. Vidare kan det krävas dispens från förbud i artskyddsförordningen (2007:845) samt naturreservats- och nationalparksföreskrifter.

I maj 2010 gav regeringen Naturvårdsverket i uppdrag att redovisa hur myndigheten inom sitt ansvarsområde arbetar för att hantera identifierade problem med massförekomst av stickmyggor i nedre Dalälvsområdet på både kort och lång sikt. Uppdraget innebar att Naturvårdsverket bl.a. skulle bedöma hur man kan öka kunskapen om effekter av biologisk bekämpning samt redovisa alternativa metoder och kostnader för att följa upp miljöeffekterna av biologisk bekämpning i området. I Naturvårdsverkets redovisning av uppdraget, *Myggproblemen i Nedre Dalälvsområdet 2010*, konstateras bl.a. ”Kunskapen om huruvida bekämpningen [med VectoBac G] i området får oönskade effekter är fortfarande bristfällig.”

Det pågår i dag arbete med att hitta långsiktiga lösningar på problemen med massförekomst av översvämningsmyggor. Regeringen gav 2010 Länsstyrelsen i Gävleborgs län i uppdrag att redovisa hur den tillsammans med övriga berörda länsstyrelser, kommuner och andra aktörer, inom ramen för regionala landskapsstrategier, arbetar för att problemen med massförekomst av översvämningsmyggor i nedre Dalälvsområdet långsiktigt ska kunna hanteras. I länsstyrelsernas regleringsbrev för 2013 har Länsstyrelsen i Gävleborgs län fått i uppdrag att lämna förslag på ekonomiskt och ekologiskt hållbara lösningar på problemen med massförekomst av översvämningsmyggor. Länsstyrelsen ska redovisa sina förslag till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 1 december 2013.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen vill framhålla att det är angeläget att finna olika typer av åtgärder för att på ett långsiktigt hållbart sätt motverka massförekomsten av översvämningsmyggor.

Regeringen anser att effekterna av bekämpning med VectoBac G inte är tillräckligt utredda. Det är osäkert vilken effekt bekämpningen har på målorganismer och vilka eventuella oönskade effekter den kan ha på exempelvis biologisk mångfald. Det behöver även utredas vilka positiva och negativa effekter bekämpningen har på lokalbefolkning, husdjur, boskap, friluftsliv och turism. Det är vidare viktigt att utreda risken för och följderna av att målorganismerna blir resistenta mot bekämpningsmedlet och för att bekämpningen leder till övergödning samt eventuella kumulativa effekter vid upprepad bekämpning.

Regeringen anser även att det är viktigt att arbetet med regionala landskapsstrategier och skötselinsatser som bedrivs i länsstyrelsens regi för att finna mer långsiktiga lösningar fortsätter.

Det är lämpligt att Naturvårdsverket utför detta uppdrag i samråd med Länsstyrelsen i Gävleborgs län. Detta med tanke på de erfarenheter länsstyrelsen vunnit inom ramen för angivna regeringsuppdrag och för att ta tillvara och fortsätta den dialog som förs med bl.a. allmänheten inom arbetet med uppdragen.

På regeringens vägnar

Lena Ek

Linnea Rosenlöf

Kopia till

Statsrådsberedningen
Försvarsdepartementet/SSK
Socialdepartementet/FS/SFÖ
Finansdepartementet/BA
Utbildningsdepartementet/F
Landsbygdsdepartementet/ELT/LB
Näringsdepartementet/RT/E

Socialstyrelsen
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Skogsstyrelsen
Statens jordbruksverk
Statens veterinärmedicinska anstalt
Havs- och vattenmyndigheten
Kemikalieinspektionen
ArtDatabanken